

ved, at Lærernes Fagforening boycottede saadanne Skoler, saa de ikke kunde opstaa. Man slog sig til Taals med ad den Vej at kunne sikre sig imod Konkurrencen. Saaledes har Konkurrencespørgsmaalet fra først til sidst været den drivende Kraft i denne Sag, og det, man nu forlanger af os, er, at vi skulle sanktionere en Ordning under den Forudsætning, at Bestyrerne for de 8 Skoler slutte sig sammen og bekæmpe deres Konkurrenter, og at Lærerne ved Latinskolerne i Kjøbenhavn støtte denne Institution ved at forhindre, at der opstaar ny Konkurrenter.

Mig forekommer det, at det er et af de mærkeligste Forlangender, som endnu ere stillede til Lovgivningsmagten. Vi pleje ikke at blande os ind i den private Industris indbyrdes Konkurrencekampe. Hvis vi vilde gøre noget lignende over for andre private Virksomheder, som vi ville gøre i dette Tilfælde her, vilde vi komme saare vidt. I andre Industrier kan der ogsaa danne sig Ringe til Bekæmpelse af Konkurrenter. Arbejderne i vedkommende Fag kunne danne deres Fagforening og gennem Boycotting forhindre ny Virksomheder i at komme op. Det er der ikke noget at sige til, det maa de gøre, vi blande os blot ikke deri. Jeg mener heller ikke, der var noget at sige dertil, hvis nogle af Latinskolerne sluttede sig sammen paa denne Maade, og hvis Lærerne gjorde det Skridt, her er forudsat. Men at *Staten* skulde give sin Sanktion til at faa en saadan Institution oprettet under disse Forudsætninger, det finder jeg, maa jeg tilstaa, højst mærkværdigt, og hvis der i dette Ting var skænket denne Sag den Opmærksomhed, den fortjener, er jeg overbevist om, at dette Forslag ikke var gaaet igennem her i Tinget. Nu er Forholdet jo det, at man siger, vi paa denne Maade, ved denne Garanti, skulle støtte *de* kjøbenhavnske Latinskoler. Men det er jo en Tilsnigelse; her er jo ikke Tale om at støtte *de* kjøbenhavnske Latinskoler, her er kun Tale om at støtte otte af de kjøbenhavnske Latinskoler paa en saadan Maade, at de komme til at staa som de statsanerkendte, som „*de* kjøbenhavnske Latinskoler“, støtte dem i deres Kamp mod de andre Skoler. Og nu er det et Spørgsmaal, om man virkelig kommer til at hjælpe dem til det Formaal, de attraa. For *Bestyrernes* Vedkommende er der jo ikke Tvivl derom; for Bestyrerne er dette en ganske fortræffelig Forretning. De sælge deres Skoler til denne Institution til en god Pris og faa største Delen af de

Penge, de have staaende deri, udbetalt. De blive satte paa fast Lønning, der sikres dem Pension, naar de en Gang afgaa fra Institutionen, og de blive efter Forudsætningen sikrede mod Konkurrencen. Det er selvfølgelig fra Bestyrernes Synspunkt en meget god Forretning, og jeg forstaar derfor meget godt den Ihærdighed, hvormed Bestyrerne have bearbejdet Finansudvalgets Medlemmer og — som de paa staa — faaet Løfte af dem om, at Sagen skulde gennemføres paa den Konto, at her intet er at risikere for Staten. Men jeg er ikke lige saa sikker paa, at *Lærerne* ville opnaa det, hvorfor de ere ihærdige for denne Sag, nemlig en Forhøjelse af deres Løn. Thi de faa ikke en Øres Forhøjelse i deres Løn, blot fordi Institutionen oprettes, det faa de kun, naar Institutionen forhøjer Skolepengene med 2 Kr., som det er paatænkt. Først da bliver det til Lærernes Gavn. Men om dette kan gøres, det er et meget tvivlsomt Spørgsmaal. Det kan kun gøres, hvis ogsaa de Skoler, der staa uden for Institutionen, gaa med dertil, hvis vore Realskoler, hvis vore Forberedelsesskoler til Latinskolerne gaa med til en Forhøjelse af Skolepengene. Saafremt alle disse andre gaa med til en saadan Forhøjelse, kan det mulig gøres, *hvis* da saa ikke Følgen vil blive, at en hel Del af de kjøbenhavnske Borgere, der allerede nu ere trykkede af de høje Skolepenge, de maa betale, sige som saa: Skulle de nu yderligere forhøjes, ja saa maa vi vælge en Udvej, som staaar os aaben, den nemlig, at benytte Kommunens Skolevæsen, indtil Børnene blive en 14—15 Aar, især nu, da Kommunens Skolevæsen endogsaa føres saa vidt, at Eleverne kunne tage Præliminærexamen, og saa derefter benytte Kursus i et Par Aar. Det vil ligge overmaade nær for mange at slutte saaledes, og sker det, kan jo Skolepengeforhøjelsen ikke gennemføres, og saa have Lærerne ikke faaet en Smule ud af hele denne Institutions Oprettelse, medens ganske vist de Skolebestyrere, som have Bygninger, have faaet deres Sager ordnede ganske fordelagtigt for deres Vedkommende. Jeg ser ikke, hvorledes det kan forsvares, at vi blande os ind i denne Skolernes Konkurrence. Under Forhandlingerne i Finansudvalget udtalte den højtærede Minister, at det kunde jo heller ikke være Meningen alene at støtte disse 8 Skoler. Hvis der var andre af de udenfor staaende Skoler, som man anerkendte for gode Skoler, kunde der jo ogsaa være Grund til at støtte dem paa tilsvarende Maade, naar det var Skoler, der ikke drev